

T.C.

İSTANBUL SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
KURUMSAL AKADEMİK ARŞİV SİSTEMİ VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

Amaç

Madde 1- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi bünyesinde üretilen bilimsel çalışma ve araştırma çıktılarının, kamuya açık internet aracılığı ile telif haklarına uygun olarak kullanıcıların bilimsel literatüre serbest ve ücretsiz erişebilme usul ve esaslarını belirlemek.

(2) Akademik atama/yükseltmeler ve kurum içi/dışı değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların erişimini kolaylaştırmak, ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak (TAA, OAI, BASE, OpenDOAR, ROAR, OpenAIRE, ROARMAP, DSpace) listeleme sistemlerine açık erişim ilkeleri çerçevesinde derlemesini ve korumasını sağlamak.

(3) Standartlara (Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü) uygun Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi kurarak ulusal/uluslararası veri harmanlama sistemlerine veri girişi sağlayıp sürdürülebilir süreçler ve işlemler geliştirmek.

Kapsam

Madde 2- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensupları tarafından kurum bünyesinde çalıştıkları süre dahilinde eğitim, bilim ve teknolojik gelişmelere sağladıkları katkıları ve gerçekleştirdikleri tüm akademik çalışmalarını kapsar.

Kurumsal Akademik Arşivin içeriği aşağıda belirtilen materyallerden oluşur:

- a) Ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde yayımlanmış veya yayımlanma aşamasında olan makaleler
- b) Kitaplar
- c) Kitap içinde yayımlanmış bölümler
- d) Yüksek lisans tezleri
- e) Doktora tezleri
- f) Bildiriler
- g) Sunumlar
- h) Proje çalışmaları ve çıktıları
- i) Raporlar
- j) Ders materyalleri ve çıktıları
- k) Ödüllü proje ve çalışmalar
- l) Patentler
- m) Afiş, video kaydı vb.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu politika, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c, 42/c ve 42/d maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu politikada adı geçen;

- a) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Mensubu: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi öğretim elemanlarını, idari personelini ve öğrencilerini,
- b) Kütüphane: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığını,
- c) Akademik Arşiv: Arşivlenen akademik çalışmaların merkezi olarak harmanlanmasını ve açık erişime sunulduğu sistemleri,
- d) Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi bünyesinde üretilen bilimsel çalışma ve araştırma çıktılarının, kamuya açık internet aracılığıyla telif haklarına uygun olarak kullanıcının bilimsel literatüre serbest ve ücretsiz erişebilme hizmetlerinin bütünü,
- e) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz erişebilmelerini,
- f) İvedi Arşivleme/Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle akademik arşiv sisteminde arşivlenme ve erişime açılma sürecini,
- g) Kişisel Arşivleme: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensubunun bilimsel katkı sağladığı çalışmasını akademik arşiv sisteminde arşivlemesi sürecini,
- h) Arşivleme: Akademik çalışmaların Kurumsal Akademik Arşiv sisteminde depolama sürecini,
- i) Üst Veri: Depolanan yayının tanımlanması, izlenmesi, kullanılması ve yönetilmesi için kullanılan tanımlayıcıları,
- j) Ambargo: Araştırma sonuçlarının telif, ulusal güvenlik, patent gibi gerekçelerle belli bir süre erişime kapalı olmasını,
- k) Depolama: Araştırma çıktılarının, bilgisayar bileşenlerinden oluşan ve kayıt ortamı dijital verileri korumak için kullanılan bütünü,
- l) ORC-ID (Open Researcher and Contributor ID): Bilimsel araştırmacı tanımlama sistemi için kullanılan kimlik kodunu,
- m) Researcher ID (Publons): Web of Science atıf veri tabanı tarafından sağlanan araştırmacı kimlik numarasını,
- n) Adres: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensuplarının yapacakları ulusal ya da uluslararası yayınlarda aşağıdaki örneklere uygun ve dergi kuralları çerçevesinde tek biçim adres kullanmalarını ifade eder:
  - a. Türkçe yayınlar için: İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Fakülte / Bölüm, 34445, İstanbul, Türkiye.
  - b. Yabancı dildeki yayınlar için: Istanbul Health and Technology University, Faculty / Department, TR-34445, Istanbul, Türkiye.

Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde Yetki, Görev, Haklar ve Sorumluluklar

Madde 6- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensupları, akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder.

- a) Yazarlar ve Açık Arşivden faydalanan tüm kullanıcılar, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserlerini Koruma Kanununa uygun hareket etmek zorundadırlar.

- b) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak (örneğin Creative Commons - CCBY) lisansları yayıncılara teklif edebilirler.
- c) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi akademik raporlarda ve/veya öğretim elemanlarının performanslarının değerlendirildiği (atama, yükseltme, fon başvuruları vb.) başvurularda, üniversite adresli yayınlardan sadece Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde yer alanlar dikkate alınmaktadır.
- d) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, mensuplarını mümkünse yayınlarının telif haklarını korumaya, yayın yılına bakılmaksızın kitap, kitap bölümü, rapor, çalışma belgesi vb. gibi İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi adresli tüm yayınlarını ve araştırma çıktılarını Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlemeye ve yayıncıların koşulları izin verir vermez yayınlarının tam metinlerini Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaya teşvik eder.
- e) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensuplarının, tüm akademik çalışmaları Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde depolanır. Yazarlar, Üniversite adresli yayınlarını Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na bildirmekle yükümlüdür.
- f) Akademik çalışmaların tam metinlerinin depolama sırasında ya da daha sonra mümkün olan en kısa zamanda erişime açılması şarttır. Yayıncı sınırlaması nedeniyle hemen erişime açılmayan yayınlar olması durumunda depolama şartı değişmez ama yayıncının ambargo süresi dolana kadar yayınlar erişime kapatılır. Akademik Arşiv Sistemindeki sınırlı erişim yayınlara erişim izni verme hakkı yayının yazarına aittir.
- g) Yayıncı sınırlaması olsa da akademik çalışmaların üst verilerinin (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı vb.) depolama sırasında hemen erişime açılması şarttır.
- h) Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, Kamuya Açık Erişim ve Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim (ambargo süresi 12 ayı geçemez) olmak üzere iki başlıkta uygulanacaktır. Yayıncı kuruluşun kamuya açık erişime izin vermediği veya ambargolu durumlarda, yayının bibliyografik künyesi ve veri tabanındaki URL adresinin verilmesi zorunludur.
- i) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensupları, bilimsel çalışmalarının açık arşivde dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder.
- j) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensupları, farklı kurumlardan birden fazla yazarla hazırladıkları çalışmaları açık arşivde depolayabilirler. Çok yazarlı çalışmalarda, kaynağı başyazar depolar. İlk yazarın lisans/lisansüstü öğrencisi veya bağımsız bir kişi olduğu durumlarda yayın, isim önceliğine göre depolanır.
- k) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesinin birden fazla mensubu tarafından yayımlanmış çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivlemesi için bildirim sorumluluğu başyazara aittir.
- l) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Akademik / Kurumsal Arşiv Sistemine bilimsel çalışmaların yüklenmesi için "Researcher ID / ORC-ID" kullanılması gerekmektedir.
- m) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi yüksek lisans ve doktora tezleri kabul edildikten sonra, en geç bir ay içerisinde Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenmektedir.
- n) Yazarlar, çalışmaların yayımlanması, ulusal güvenliğin korunması veya buluşlar için patent alınması durumlarında belgelemek koşuluyla belirli süre yayınlarını Kurumsal Akademik Arşiv sisteminde erişime sunmaktan muaf tutulabilirler. Belirlenen süre bitiminde yayınlar otomatik olarak erişime açılır.
- o) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sistemine yüklenen yayınlar, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın yazar, yayınevi, telif hakları incelemesi ve vereceği onayın ardından kamuya açık internet üzerinden erişime açılır.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Madde 7- (1) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminin kuruluşu ve yönetsel süreçlerinden sorumludur. Süreç içerisinde yer alan diğer birimlerle koordinasyon görevini üstlenir.

(2) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, açık arşivde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesini ve uzun dönemli korunmasını koordine eder.

(3) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Kurumsal Akademik Arşiv sistemi süreçlerinin iyileştirilmesi ve sürdürülebilmesi kapsamında diğer üniversite veya kurum/kuruluşlarla anlaşma ve iş birliği çalışmalarını yürütür.

(4) Yayınların Kurumsal Akademik Arşiv sisteminde arşivlenmesi işlemleri kütüphane tarafından yürütülür.

(5) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi mensuplarına, Kurumsal Akademik Arşiv Sistemini duyurma, bilgilendirme içerikli rehberler hazırlama, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapmaktan sorumludur.

Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanlığı

Madde 8- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanlığı, açık erişim ve kurumsal arşivin kurulmasında aktif rol alarak her türlü elektronik ortam güvenliğini sağlamakla yükümlüdür.

(2) Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanlığı, Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi yazılımının kuruluşu için teknik destek, sistem güncellemeleri, bilişim güvenliğinin sağlanması ve ulusal/uluslararası veri sistemlerine entegrasyon transfer süreçlerinde Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına teknik destek sağlar.

Enstitü Müdürlükleri ve Fakülte Dekanlığı

Madde 9- (1) Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezleri ve bitirme projelerinin Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde depolanması, saklanması ve açık erişime sunulması için, gerekli izin belgelerini imzalatarak elektronik kopyalarını teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile belgelerin elektronik kopyalarını en geç 10 iş günü içerisinde Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına gönderir.

(2) Fakülte Dekanlığı öğretim elemanlarının yayınlarını İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenmesi, korunması ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için gerekli duyuru ve bilgilendirmeleri yapar.

Yayımlama ve Erişim Hakkı

Madde 10- (1) Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminin bilgi kaynaklarını yayımlama ve erişim hakkı aşağıda belirtilen koşullarda gerçekleştirilir:

- a) Kurumsal Akademik Arşiv Sistemindeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.

- b) Herhangi bir dergide yayımlanmış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar telif hakları doğrultusunda, dergideki formatı dışında Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenebilir.
- c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi adresli çıkan yayınlar, telif hakkı süreç ve koşullarına göre Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenir.
- d) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Akademik Kurumsal Arşiv Sisteminde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

Açık Erişim Komisyonu

Madde 11- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Açık Erişim Komisyonu:

- a) Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısı,
- b) Fakülte Dekanları,
- c) Enstitü Müdürleri,
- d) Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanı,
- e) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanından oluşur.

(2) Komisyon, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi uygulamalarını ve politikasını ilk üç yıl içerisinde her yıl, üç yılın sonunda takip eden dönemlerde her üç yılda bir değerlendirir. Öneri ve görüşler İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğüne sunulur.

Yürürlük

Madde 12- (1) İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesini Senatosunun oy çokluğu kabulü ve onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- (1) Bu politikayı İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğü yürütür.

Yürürlük Kararı	Yürürlük Tarihi
31.01.2022 tarih 2022/01 sayılı Senato toplantısı 8.md.	31.01.2022